

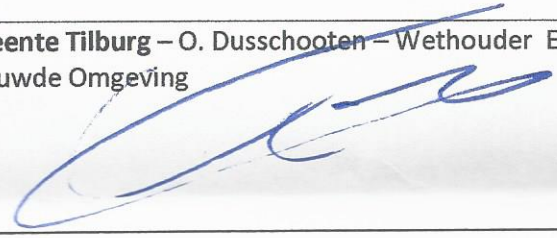

Green Deal De Blaak 2021 – 2024

Samen werken aan de verduurzaming van de wijk

Tilburg 22 juni 2021

<p>Energie Coöperatie De Blaak R. Zuer – Voorzitter</p> 	
<p>Gemeente Tilburg – O. Dusschooten – Wethouder Energietransitie Gebouwde Omgeving</p> 	 GEMEENTE TILBURG

Partijen

1. Gemeente Tilburg, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer O. Dusschooten, in zijn hoedanigheid als wethouder Energietransitie Gebouwde Omgeving, hierna te noemen "Tilburg";
 2. Energiecoöperatie De Blaak, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer R. Zuer, in zijn hoedanigheid als voorzitter, hierna te noemen "EC de Blaak";
- Tezamen te noemen 'Partijen'

Inleiding

Energie Coöperatie De Blaak en Gemeente Tilburg willen, ieder vanuit hun eigen ambities, doelstellingen en verantwoordelijkheden, samen invulling geven aan de verduurzaming van de wijk de Blaak.

- Door het creëren van bewustwording en kansen bij inwoners, bedrijven en instellingen;
- Samen energie te besparen en duurzaam op te wekken op natuurlijke momenten;
- Door het individuele elektriciteitsgebruik door huishoudens zodanig te sturen dat de pieken in de belasting van het netwerk worden vermeden en daardoor verzwaring van het netwerk en de daarmee gemoeide hoge kosten en grote ongemakken worden voorkomen;
- En door het gezamenlijk optrekken ten behoeve van het Wijkuitvoeringsplan voor de toekomstbestendige duurzame warmte oplossing in De Blaak.

Daarom sluiten wij met elkaar deze Green Deal voor de periode van drie jaar (2021-2024) waarin we afspraken vastleggen. Met deze samenwerking willen de partners extra kansen benutten voor een beter milieu en een duurzamer en leefbaardere wijk voor nu en de toekomst. Alleen kunnen we wel iets, maar samen staan we sterker en bereiken we meer.

Overwegingen

- Partijen hebben duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Zo streeft EC De Blaak na om meer bewust om te gaan met het eigen energieverbruik alsook de ontwikkeling van een duurzame energievoorziening voor de wijk en is het de ambitie van de Gemeente om in 2045 klimaatneutraal en klimaatbestendig te zijn;
- Partijen hebben de overtuiging dat er in gezamenlijkheid meer bereikt kan worden dan afzonderlijk van elkaar en dat met deze samenwerking het verduurzamen van de lokale energiebehoefte een versnelling krijgt;
- Partijen zijn van mening dat lokale duurzaamheidsinitiatieven, zowel klein- als grootschalig, een grote bijdrage kunnen leveren aan de ambitie van de Gemeente en aan de landelijke ambitie inzake energietransitie/neutraliteit;
- Partijen hebben de overtuiging dat de betrokkenheid van de lokale gemeenschap van essentieel belang is voor het halen van de duurzaamheidsdoelstellingen;
- Partijen zijn van mening dat lokaal eigenaarschap essentieel is voor eerlijke verdeling van de lusten en lasten van projecten en energie armoede kunnen tegengaan;
- Partijen zien kans om verder invulling te geven aan rapport 'Warmtetransitie: groen gas voor De Blaak de beste optie?' (bron; Trecodome, 22-10-2020) en vanuit daar te komen tot een toekomstbestendige duurzame warmte oplossing in De Blaak;
- Partijen zijn er van overtuigd dat het reduceren van het energieverbruik in elk toekomstig scenario van essentieel belang is en willen bewoners kennis en perspectief geven om hierin stappen te zetten.

Partijen komen het volgende overeen

Artikel 1 – Ambitie

- 1.1 In gezamenlijkheid en in dialoog met de wijkbewoners toewerken naar een CO₂ neutrale wijk in 2045 en daarmee aansluiten bij de stadsbrede ambitie van de Gemeente Tilburg;
- 1.2 Richting 2045, binnen de looptijd van drie jaar van de Green Deal, focussen op het reduceren van het energieverbruik van de wijk en het toewerken naar een gedragen wijkuitvoeringsplan waarbij de energievoorziening in De Blaak (gas en elektriciteit) op een zodanige manier is ingericht dat tegen de laagste mogelijke maatschappelijke kosten de gebouwde omgeving van De Blaak CO₂ neutraal kan zijn. Dit te doen middels eenduidige en heldere communicatie, het creëren van goede praktische voorbeelden en handelingsperspectief voor bewoners en door het voeren van de dialoog met bewoners en alle actoren. Een en ander in afstemming met de strategie op Gemeentelijk niveau.

Artikel 2 – Doelstellingen

- 2.1 Vergroten bewustwording en bereik jongere doelgroepen
Duurzaamheid is anno 2021 nog maar voor een beperkt deel van de wijkbewoners een thema wat prioriteit heeft in hun dagelijkse denken en doen. Richting de ambitie van 2045 is het zaak om er voor te zorgen dat de bewustwording bij wijkbewoners wordt vergroot en dat daarnaast ook jongere doelgroepen, die nu ondervertegenwoordigd zijn op bijeenkomsten en bij acties, bereikt worden.
- 2.2 Gedragen plan ten behoeve van een toekomstbestendige duurzame warmte oplossing
Bij lokaal eigenaarschap hoort ook het mee praten en mee vormgeven van de energietransitie. Hiertoe heeft EC De Blaak, in samenwerking met de Gemeente, al een rapport opgesteld 'Warmtetransitie: groen gas voor De Blaak de beste optie?' (bron; Trecodome, 22-10-2020) Het doel is om dit rapport verder te brengen richting een breed gedragen en afgestemd Wijkuitvoeringsplan. De in ontwikkeling zijnde Transitievisie Warmte Tilburg zal hiervoor de beleidskaders moeten bieden.
- 2.3 De CO₂ uitstoot in de wijk reduceren richting de doelstellingen voor 2030
Binnen elk scenario waarin De Blaak CO₂ neutraal kan worden is het reduceren van de energievraag van belang. Daarnaast scoort de wijk bovengemiddeld op de aanwezigheid van zonnepanelen op huizen. Het doel is om hier verder op door te bouwen en de CO₂ uitstoot significant en meetbaar te reduceren. Binnen de looptijd van de Green Deal wordt hierbij toegewerkt naar doelstellingen voor 2030:
 - 2.3.1 Huishoudelijk stroomverbruik; 20% reduceren door gebruik energie-zuinige apparaten, led-verlichting, domotica
 - 2.3.2 Zonnepanelen; hoeveelheid duurzaam opgewekte stroom verhogen door meer PV panelen op dak tot jaaropbrengst 50% van totaal huishoudelijk gebruik in wijk is.
 - 2.3.3 Warmtevraag;
 - De energieprestatie voor alle gebouwen in de wijk door isolatie terugbrengen naar 70 kWh/m².Y gemiddeld;
 - Voor de woningen in de wijk, door inzet van hybride warmtepompen, de feitelijk benodigde energie voor verwarming reduceren tot 45 kWh/m².Y (Stroom en gas opgeteld) gemiddeld;
 - 2.3.4 Smart Grid; toename stroomgebruik door laden elektrische auto's en (hybride) warmtepompen. Zonder sturing en regulering is forse/dure uitbreiding wijkstroomnet nodig. We hebben de ambitie dat intelligent op te lossen.

Schematisch weergegeven in Bijlage A

Om deze doelstellingen te bereiken zijn in gezamenlijkheid projecten gedefinieerd (Bijlage B) inclusief bijbehorende begroting (Bijlage C). Elk jaar zal gezamenlijk een geactualiseerde projectlijst opgesteld en vastgesteld worden.

Artikel 3 – EC de Blaak

- 3.1 De projectleiding te organiseren van lopende en te ontwikkelen wijk gerelateerde projecten die ten goede komen aan de CO₂ reductie. Dit te doen middels eigen inbreng en/of door het aansturen van externe ondersteuning;
- 3.2 Zorg te dragen voor het beheren van het totaal overzicht van de projecten;
- 3.3 Haar netwerk ter beschikking te stellen ten behoeve van de communicatie richting haar achterban (EC-leden en andere wijkbewoners en -bedrijven). Zowel voor de wijk gerelateerd als stadsbrede projecten;
- 3.4 Successen en concrete resultaten te delen die bij kunnen dragen aan het creëren van bewustwording bij wijkbewoners en -bedrijven;
- 3.5 De voortgang van de Green Deal inzichtelijk en zichtbaar te maken richting de Green Deal partners, en de wijkbewoners en alle andere belanghebbende organisaties en bedrijven. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van beschikbare relevante wijkdata bij uit de Klimaatmonitor van de Gemeente Tilburg en de landelijke Leidraad van het Expertise Centrum Warmte (ECW).

Artikel 4 – Gemeente

- 4.1 De verbinding te leggen met de interne organisatie en te zorgen voor een duidelijk aanspreekpunt en goede afstemming;
- 4.2 Data beschikbaar te stellen welke gebruikt kan worden ten behoeve van het inzichtelijk en zichtbaar maken van de voortgang van de Green Deal richting de Green Deal partijen, de partners, bewoners en bedrijven;
- 4.3 Capaciteit en expertise ter beschikking te stellen om mee te denken en te werken aan de gedefinieerde projecten en ondersteunende communicatie;
- 4.4 Waar mogelijk belemmering weg te nemen voor uitvoering van projecten en waar gewenst en mogelijk ruimte te geven voor lokale regie en eigenaarschap;
- 4.5 Haar netwerk ter beschikking te stellen ten behoeve van de communicatie richting de wijkbewoners en andere relevante partijen.

Artikel 5 – Organisatie

- 5.1 Een werkgroep bestaande uit de Gemeente en EC De Blaak stemt minimaal 1 keer per 2 maanden de werkzaamheden en voortgang af. Afhankelijk van de projectvoortgang kan hier van afgeweken worden;
- 5.2 Jaarlijks wordt gezamenlijk een geactualiseerde projectenlijst, inclusief begroting, opgesteld en vastgesteld.

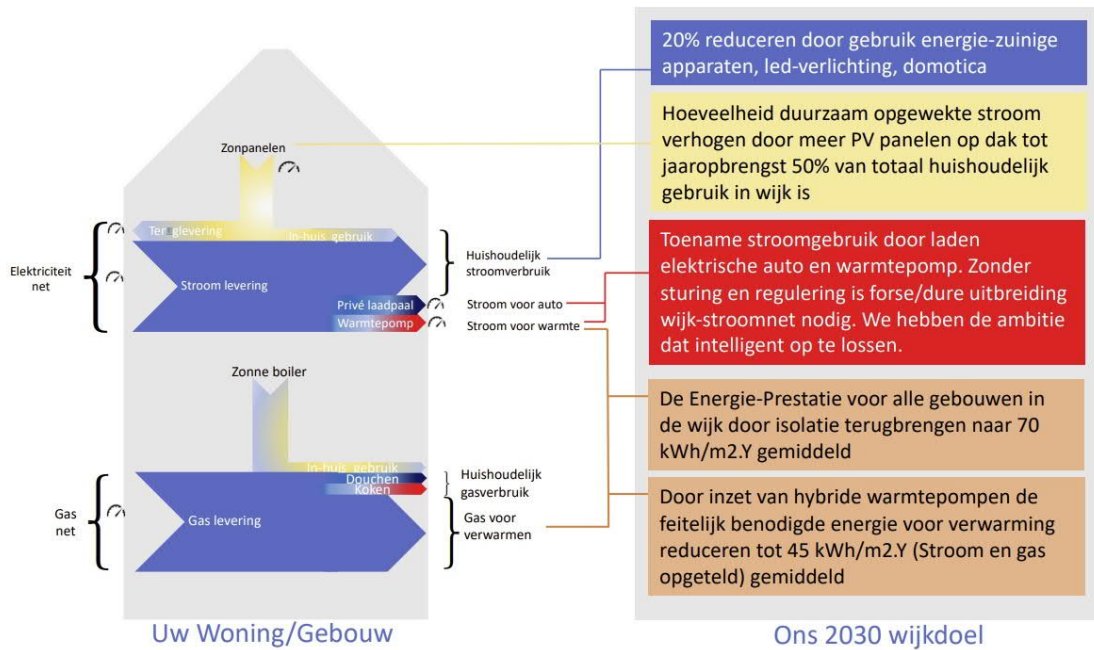
Artikel 6 – Toetreding andere partijen

- 6.1 Andere partijen dan de huidige ondertekenaars van deze Green Deal kunnen als partij toetreden wanneer de huidige partijen unaniem positief besluiten over de toetreding.

Artikel 7 – Aard en duur van de Green Deal

- 7.1 De Green Deal treedt in werking met ingang van de dag van ondertekening door de deelnemende partijen;
- 7.2 De Green Deal heeft een looptijd van drie jaar, waarbij het de intentie is om de samenwerking ook na die tijd voort te zetten. Uiterlijk een half jaar voor einddatum wordt het vervolg verder vormgegeven;
- 7.3 De Green Deal is niet in rechte afdwingbaar, maar het geeft de intentie van de partijen weer.

Bijlage A – schematisch overzicht doelstelling 2.3

Bijlage B – Projectenlijst 2021

In onderstaande tabel een overzicht van de lopende en op te zetten projecten. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de projecten die stadsbreed zijn opgezet, en waar lokaal op wordt aangehaakt, en de projecten die vallen onder de Green Deal.

Stadsbrede projecten

1. Aan de slag met je huis

Onder dit gemeentelijke programma vallen meerdere projecten. Aan de slag met je huis loopt voorsnog tot eind 2021. De intentie van partijen is om deze aanpak voort te zetten. Vanuit EC de Blaak wordt mede invulling gegeven aan 'Aan de slag met je huis'. O.a. door de inzet van energie adviseurs en op het gebied van communicatie.

Onder aan de slag met je huis vallen onder andere de volgende projecten:

- Energie adviseurs
Energieadviezen verzorgen voor particuliere woningeigenaren.
- Energie coaches
Door middel van energiecoaches kunnen huishoudens met een laag inkomen ook een bijdrage leveren aan de energietransitie.
- Zonnepanelen
Veel particuliere woningeigenaren geven aan dat zij willen investeren in vormen van duurzame energie zoals zonnepanelen. Maar zij stuiten op een aantal drempels waarvan het uitzoekwerk, de administratieve handelingen, de financiën en het zelf organiseren van het onderhoud de belangrijkste zijn. Deze bezwaren worden in het project weggenomen: de woningeigenaar wordt volledig ontzorgd. Doordat de gemeente het project organiseert, gaan deelnemers in zee met een partij die via een zorgvuldig proces is geselecteerd.
- Stimuleringsregeling
De stimuleringslening 'Aan de slag met je huis' van de gemeente is bedoeld voor maatregelen die energie besparen, of woningaanpassingen om langer zelfstandig te blijven wonen.

2. Wijk agenda's

Een wijkagenda is een instrument dat uiteindelijk op hoofdlijnen de toekomstige prioriteiten en uitdagingen voor een wijk aangeeft, afspraken bevat over wie wat gaat doen en waarin verschillende thema's met elkaar verbonden worden. De vraag én het aanbod van inwoners, partners, ondernemers én overheden (incl. gemeente) komen er uiteindelijk in samen. Het is het resultaat van een nauwe samenwerking, waarin voor de komende jaren handelingsperspectief geboden wordt voor het realiseren van een stip op de horizon van de wijk.

Een wijkagenda is nooit af, want zodra een opgave van de agenda kan, kan een volgende opgave zich aandienen. Het is een dynamisch document dat niet in beton gegoten kan worden. Het is geen blauwdruk. Het opstellen en volgen van een wijkagenda is daarmee een continu proces van het gezamenlijk verkennen van de onderwerpen die belangrijk zijn voor, in dit geval, De Blaak.

Green Deal Projecten

0. Communicatie en bewustwording

Ondersteunend aan de lopende en nieuwe projecten en met het doel om meer bewustwording te creëren.

Binnen dit projecten worden o.a. de volgende activiteiten ontplooid:

- Energie cafés
Gemiddeld 2 keer per jaar wordt er een energie café georganiseerd voor de bewoners in de Blaak. De onderwerpen zijn gebaseerd op de verschillende projecten (zie dit overzicht) en actuele ontwikkelingen.
 - Energiemarkt
In september 2021 of in mei 2022 (afhankelijk van de mogelijkheden ivm Corona) wordt de eerste energiemarkt van de Blaak georganiseerd. Deze markt zal groots worden opgezet met o.a. tentoonstellingen van producten, lezingen en een energiebus. Daarnaast zullen er rondom het thema energiebesparing ook kinderspelen georganiseerd worden, zodat het ook een gezinsuitje is. De doelstelling is dat de energiemarkt een terugkerende happening wordt waaraan ook weer energiecafés gekoppeld kunnen worden met deelactiviteiten.
 - Presentatie resultaten Green Deal aan wijkbewoners
Informatie verzamelen over historisch en actueel energieverbruik in de Blaak om daarmee de gestelde doelen en de bereikte resultaten concreet en actueel te presenteren en zodoende meer betrokkenheid van bewoners te krijgen. De resultaten worden gepresenteerd op een groot scherm in het winkelcentrum of bij wijkingang.
 - Continue communicatie campagne
Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van de nieuwsbrief, website en het wijkblad. O.a. het stimuleren van wijkbewoners tot het nemen van isolerende maatregelen en het informeren over de stand van zaken van de transitie in de wijk en het Wijkuitvoeringsplan (WUP). Waar mogelijk zal ook specifiek communicatie worden opgezet voor doelgroep 35 – 60 jaar oud
1. Postcoderoos
Ontwikkeling van een postcoderoos, samen met Energiefabriek 013, met als doel om wijkbewoners die geen geschikt dak hebben voor zonnepanelen in de gelegenheid te stellen om op een andere locatie energie op te wekken.
2. Besparingsaanpak
Het uitvoeren van Energieadviezen door 3 personen vanuit De Blaak, als verdieping van 'Aan de slag met je huis'. Dit in samenwerking met HOOM en de gemeente. Dit project wordt ondersteund met een communicatie campagne (zie boven). De aanpak richt zich op besparing op natuurlijke momenten. Bijvoorbeeld de aankoop van een nieuwe woning, onderhoudsvraagstukken, het krijgen van kinderen of wanneer ze uit huis gaan, pensioen (tijd om te klussen) en ketel vervanging. Evt in combinatie met proeftuin aardgasvrije wijken aanvraag.

3. Smart Grid de Blaak

Onderzoek en ontwikkeling van een smart grid voor de wijk (evt pilot in gedeelte van de wijk). Een Smart Grid is een elektriciteitssysteem dat de vraag naar elektriciteit beïnvloedt aan de hand van het momentane aanbod. Bijvoorbeeld door slimme apparaten als wasmachines, warmtepompen, vaatwassers en laadpalen aan te zetten wanneer er overtollige duurzame stroom van zonnepanelen, die op dat niet in huis kan worden gebruikt, op het net wordt ingevoerd. Door energie uit te wisselen (virtueel en fysiek) wordt het wijkstroomnet slim gebruikt waardoor een forse/dure uitbreiding kan worden voorkomen of tot een minimum kan worden beperkt.

4. Wijkuitvoeringsplan (WUP)

Vertegenwoordigen van de belangen van bewoners en gebouweigenaren in de Blaak bij de totstandkoming van het WUP. Hiertoe heeft EC De Blaak, in samenwerking met de Gemeente, al een rapport opgesteld 'Warmtetransitie: groen gas voor De Blaak de beste optie?' (bron; Trecodome, 22-10-2020) Het doel is om dit rapport verder te brengen richting een breed gedragen en afgestemd Wijkuitvoeringsplan. De in ontwikkeling zijnde Transitievisie Warmte Tilburg 2022-2025 zal hiervoor de juiste beleidskaders moeten bieden.